

285 VII.

MACARII CUIUSDAM ABBATIS VISIONES DE SANCTIS ANGELIS

*E codice Vindobonensi primum editae.*Cod. ms. theol. CC. olim CLXXXVII, Bibl. Caes. Vindobon. chartaceus in-4°.

Codicem negligenter exaratum, in quo εἰ pro ι vel υ saepissime scriptum invenis, descripsit Lambecius T. IV p. 442, de Nessel T. I p. 294. Ista autem visiones exstant codicis pagg. 97, 1-100, 2. Quas descriptas, etsi Macariorum Aegyptii vel Alexandrini non esse videntur, adiacere statuimus.

Διήγημα φρικτὸν καὶ ξενίζον τὸν ¹ νοῦν.A *Narratio horrenda et obstupefaciens animum.*

Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Μακάριος, ὅτι ἐλθόντος μου ἐν Κωνσταντίνου ² πόλει, ἐπιθυμοῦν ³ γὰρ μοι ἦν τοῦ θεάσασθαι αὐτήν, καὶ περιπατῶν ⁴ ἐν τινι ἐμβόλῳ, τῆς ἀληθείας μαρτυρούσης μοι εἰς ταῦτα τὰ λαλούμενα παρ' ἐμοῦ, βλέπω τοῖς νοεροῖς ὀφθαλμοῖς τοῖς δεδορημένοις μοι παρὰ Κυρίου πρὸς τὸ νοεῖν με τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἄνθρωπον τινα ὥσπερ εὐνοῦχον ἐξωθεν τοῦ καταγωγίου ⁵ τοῦ πορνικοῦ ἐστῶτα, πᾶν κατηγῆ κρύπτοντά ⁶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ταῖς δυσὶ παλάμαις αὐτοῦ, καὶ ἐθρῆναι τῷ σχήματι, ὥστε νομίζειν, ὅτι καὶ ὁ οὐρανὸς συνεθρήνησεν ⁷ αὐτῷ· προσεγγίσας δὲ λέγω πρὸς αὐτόν· τί ἐστὶν ὁ τρόπος τοῦ θρήνου σου καὶ ἡ κατηγία ⁸, καὶ οὐκ ἀναχωρεῖς τῶν ἐνθάδε, ὅτι πορνῶν καὶ ἀσελγῶν καταγωγίον ⁹ γυναικῶν ὑπάρχει; εἰπέ μοι, παρακαλῶ· ἔχει γὰρ συμπάθειαν πολλήν ὁ θρήνός σου. καὶ ἀποκριθεὶς λέγει μοι· φύσει, ἐνδοξε δούλε τοῦ Θεοῦ, ἄγγελός εἰμι, ὥσπερ ¹⁰ πάντες οἱ Χριστιανοὶ ἐν τῇ ᾠρᾷ τοῦ βαπτίσματος ἕκαστος λαμβάνει ἄγγελον παρὰ τοῦ Θεοῦ, πρὸς φυλακὴν καὶ σκέπην τοῦ ὄντος ὡς ἄνθρωπον, καὶ πολλὰ θλίβομαι ὁρῶν αὐτὸν ὡς ἐργαζόμενον ταῖς ἀνομίαις καὶ ἀσωτείαις ¹¹, ὡς καὶ νῦν ἐν τῷ καταγωγίῳ ¹² τοῦτῳ κείμενον ¹³ εἰς ἀνομίαν, ὡς ὁρᾷς, μετὰ τῆςδε τῆς πόρνῆς· καὶ πῶς μὴ θρηνήσω τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ εἰς τοιοῦτον σκότος κατασταθεῖσαν; λέγω [πρὸς] ¹⁴ αὐτὸν ἐγώ· καὶ διὰ τί οὐ νουθετεῖς αὐτὸν τοῦ φυγεῖν τὸν ζόφον τῆς ἀμαρτίας ταύτης; καὶ λέγει μοι ὁ ἄγγελος· ἐπειδὴ οὐκ ἔχω χώραν ἐγγίσει πρὸς αὐτόν. ἅψ' οὗ γὰρ ἤρξατο ποιεῖν τὴν ἀμαρτίαν, δούλός ἐστι δαιμόνων, καὶ οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἔχω εἰς αὐτόν. [καὶ ἐγὼ λέγω πρὸς αὐτόν·] πόθεν δῆλον, ὅτι οὐδεμίαν ἐξουσίαν [ἔχεις ¹⁵] ἐν αὐτῷ, τοῦ Θεοῦ σοι αὐτὸν ἐμπιστεύσαντος; καὶ λέγει μοι πάλιν ὁ ἄγγελος· ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀγαθὸς ὢν καὶ φιλόανθρωπος αὐτεξούσιον ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔασεν αὐτόν τῇ ἀρεσκείᾳ πορεύεσθαι ὁδόν, δείξας αὐτῷ τὰς δύο ὁδοὺς, τὴν στενὴν καὶ τὴν πλατείαν, εἰρηκῶς αὐτῷ ἀμφοτέρων τὴν

Dixit abbas Macarius: Quum venissem Constantinopolim, desiderium enim me incesserat visendi eam, et ambulare in quodam porticu, veritate contestante mihi ad haec quae narrantur a me, conspicio mentis oculis, datis mihi a Domino ad intelligenda mirabilia eius, hominem quendam tanquam eunuchum extra diversorium meretricum stantem, valde contristatum, obtegentem faciem suam ambabus palmis suis, in speciem gementis, ut crederes et coelum congemiscere cum eo. Appropinquans autem dico ad eum: Quae nam est ratio gemitus tui et quae contristatio? cur non recedis dehinc, quod meretricum et lascivarum diversorium mulierum est? Dic mihi, obsecro. Habet enim misericordiam multam gemitus tuus. At respondens dixit mihi: Natura, inclyte serve Dei, angelus sum, sicut omnes Christiani in hora baptismatis suum quisque accipit angelum a Deo, ad custodiam et tutelam versantis hicce hominis; et multum tribulor, videns eum hic deditum libidinibus et spurciitiis, ut et nunc in diversorio hoc **286** concumbentem libidinis causa, ut vides, cum hac meretrice; et qui non deplem imaginem Dei in tantas tenebras deiectam? Dico ei ego: Et cur non admones eum fugere caliginem huius peccati? Et dixit mihi angelus: Quoniam non habeo locum appropinquandi illi. Ex quo enim occepit facere peccatum, servus est daemoniorum, et nullam potestatem habeo in eum. [Et ego dico ad eum:] Unde liquet, quod nullam potestatem [habes] in eum, quum Deus tibi eum crediderit? Et respondet mihi angelus: Deus nostrum, qui bonus est et hominum amans, liberum creavit hominem, et sivit eum arbitrio insistere viam, monstrans ei duas vias, unam angustam, alteram latam, constituens ei utriusque finem, angustae quidem et tritae viae meatus parvum quidem laborem habentes in praesens, at in

VARIAE LECTIONES.

¹ Ex conl., pro ξενίζον τον cod. ξενίζοντα ² Cod. κωνσταντίνου. ³ Ex conl., cod. ἐπιθύμον
⁴ Sic cod. ⁵ Cod. καταφωλέου. ⁶ Ex conl., cod. κρατοῦντά. ⁷ Emend., Cod. συνεθρήνη (sic).
⁸ Sic cod. pro κατηγία. ⁹ Corr., cod. καταγώλεον. ¹⁰ Cod. καὶ ὥσπερ; vox καὶ supervacanea esse videtur. ¹¹ Sic cod. pro ἀσωτικίς. ¹² Cod. καταγωγίῳ. ¹³ Corr., cod. κείμενος. ¹⁴ πρὸς om. cod., addidi ex conl. ¹⁵ Verba uncis inclusa ex conl. addidi.